

1. Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

Nazwa substancji: **L-Cysteina**

Nazwa INCI: **Cysteine**

Zastosowania zidentyfikowane: farmacja, dodatki spożywcze i do pasz.

Zastosowania odradzane: inne niż wymienione powyżej.

DYSTRYBUTOR

Zrób Sobie Krem Kosmetyki Naturalne

Katarzyna Damętka-Zomerfeld

Tel./ fax. 76-858-41-61

Jana Kochanowskiego 18 A

59-230 Prochowice

E-mail zrobsobiekrem@zrobsobiekrem.pl

Strona internetowa www.zrobsobiekrem.pl

Osoba odpowiedzialna za kartę charakterystyki Katarzyna Damętka-Zomerfeld

Tel alarmowy Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi 42 657 99 00, 42 631 47 67

2. Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania (CLP)

Zagrożenie ogólnie:

Zagrożenie zdrowia:

Działanie drażniące na skórę, kat.2, H315;

Działanie drażniące na oczy, kat.2, H319;

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe STOT naraż. jednor.kat.3, H335

Własności niebezpieczne:

nie dotyczy

Zagrożenie środowiska:

nie dotyczy

2.2. Elementy oznakowania

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia:

Hasło ostrzegawcze: Uwaga

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H315 - Działa drażniąco na skórę

H319 - Działa drażniąco na oczy

H335 - Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania:

P261 - Unikać wdychania pyłu/dymu/gazu/mgły/par/rozpylonej cieczy.

P305+P351+P338 - W przypadku dostania się do oczu: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i

można je łatwo usunąć. nadal płukać.

2.3. Inne zagrożenia.

brak dostępnych danych

3. Skład / informacja o składnikach.

Skład wg Rozporządzenia 1272/2008.

>99% L-cysteina chlorowodorek jednowodny

Nr CAS: 7048-04-6

Nr indeksowy: nie dotyczy

Nr WE: 200-157-7

4. Środki pierwszej pomocy.

4.1. Opis środków pierwszej pomocy.

Wdychanie:

W razie narażenia na wdychanie pyłu zapewnić dostęp świeżego powietrza. W przypadku zatrzymania oddechu zastosować sztuczne oddychanie. Zapewnić pomoc medyczną.

Kontakt ze skórą:

W razie kontaktu ze skórą myć dużą ilością wody z mydłem. Zapewnić pomoc medyczną.

Kontakt z oczami:

W wypadku dostania się produktu do oczu dokładnie płukać dużą ilością wody przez co najmniej 15 minut. Zapewnić pomoc medyczną.

Spożycie:

W razie połknięcia nie podawać niczego doustnie jeśli poszkodowany jest nieprzytomny.

Płukać usta wodą. Zapewnić pomoc medyczną.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia.

brak dostępnych danych

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym.

brak dostępnych danych

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

5.1. Środki gaśnicze.

dwutlenek węgla, rozproszona woda, proszki gaśnicze, piany alkoholoodporne

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną.

W wyniku pożaru wydzielają się tlenki węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, chlorowodór .

5.3. Informacje dla straży pożarnej.

Niezależny aparat oddechowy oraz pełna odzież ochronna.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych.

Unikać wzniesienia pyłu. Stosować środki ochrony osobistej.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska.

Zapobiec przedostaniu się produktu do kanalizacji.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia.

Rozsypany produkt zebrać mechanicznie do zamykanego pojemnika, przekazać do usunięcia.

6.4. Odniesienia do innych sekcji.

Informacje dotyczące odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej podano w sekcji 8.

Informacje dotyczące obróbki odpadów podano w sekcji 13.

7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie.

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania.

Unikać zanieczyszczenia oczu i skóry. Unikać wzniesienia pyłu i aerozoli. Zapewnić wentylację wyciągową w miejscu tworzenia się pyłu.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności.

Przechowywać w szczelnie zamkniętych opakowaniach w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu.

7.3. Szczególne zastosowania końcowe.

brak dostępnych danych

8. Kontrola narażenia / środki ochrony indywidualnej.

8.1. Parametry dotyczące kontroli.

Najwyższe dopuszczalne stężenia:

NDS, NDSCh - nie oznaczono

(wg Rozporządzenia MPiPS z dn. 29 listopada 2002 ; Dz.U. Nr 217, poz. 1833 z późniejszymi zmianami)

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

-Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 73, poz.645)

-PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki.

Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

-PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.

-PN-EN-689: 2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Uwaga: Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika.

W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników należy przeprowadzać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki

Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej

nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydanych do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy (Dz.U. Nr 69/1996r. poz. 332, ze zmianami Dz.U. Nr 37/2001r. poz. 451)

8.2. Kontrola narażenia.

Stosowane środki ochrony osobistej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie

zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. Nr 259, poz. 2173).

Ochrona dróg oddechowych:

maska przeciwpylowa z filtrem typ. P1 lub ABEK-P2

Ochrona oczu:

szczelne okulary ochronne

Ochrona rąk:

rękawice ochronne (kontakt długotrwały: kauczuk nitylowy: grubość: 0,11mm, czas

przebicia: >480 min., przy rozprysku: kauczuk

nitylowy: grubość: 0,11mm, czas przebicia: >30 min.)

Techniczne środki ochronne:

wentylacja pomieszczeń

Inne wyposażenie ochronne:

odzież ochronna

Zalecenia ogólnie:

Myć ręce przed przerwami i przed końcem pracy.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne:

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych.

Wygląd: Biały krystaliczny proszek

Zapach: Brak dostępnych danych

Próg zapachu: Brak dostępnych danych

pH: 1,0-2 (25g/l)

Temperatura topnienia/krzepnięcia, [°C]: 176

Początkowa temperatura wrzenia i zakres wrzenia, [°C]: nie dotyczy

Temperatura zapłonu, [°C]: brak danych

Szybkość parowania: Brak dostępnych danych

Palność (ciała stałego, gazu): Brak dostępnych danych

Górna granica wybuchowości, [% V/V]: brak danych

Dolna granica wybuchowości, [% V/V]: brak danych

Gęstość par względem powietrza: nie dotyczy

Gęstość nasypowa [kg/m³]: 800

Rozpuszczalność w wodzie: 100 g/l (25°C)

Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach: Brak dostępnych danych

Współczynnik podziału n-oktanol / woda: Brak dostępnych danych

Temperatura samozapłonu, [°C]: brak danych

Temperatura rozkładu, [°C]: Brak dostępnych danych

Lepkość, [mPa s] w temp. 20 °C: nie dotyczy

Właściwości wybuchowe: Brak dostępnych danych

Właściwości utleniające: Brak dostępnych danych

Współczynnik załamania światła: nie dotyczy

Masa cząsteczkowa: 175,63

Stan skupienia: ciało stałe krystaliczne

9.2. Inne informacje.

Minimalna energia zapłonu: [mJ]

Przewodnictwo elektryczne: [pS/m]

10. Stabilność i reaktywność.

10.1. Reaktywność.

brak dostępnych danych

10.2. Stabilność chemiczna.

Produkt stabilny w warunkach normalnych.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji.

brak dostępnych danych

10.4. Warunki, których należy unikać.

brak dostępnych danych

10.5. Materiały niezgodne.

Silne utleniacze, metale.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu.

W wyniku pożaru wydzielają się tlenki węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, chlorowódor .

11. Informacje toksykologiczne.

Toksyczność ostra - droga pokarmowa: brak dostępnych danych

Toksyczność ostra - po naniesieniu na skórę: brak dostępnych danych

Toksyczność ostra - wdychanie: brak dostępnych danych

Działanie żrące/drażniące na skórę: drażni

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: drażni

Drogi oddechowe: drażni

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: brak dostępnych danych

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze: brak dostępnych danych

Rakotwórczość : nie stwierdzono

Działanie szkodliwe na rozrodczość: brak dostępnych danych

Substancja toksyczna dla organów lub układów - Narażenie jednokrotne: brak dostępnych danych

Substancja toksyczna dla organów lub układów - Narażenie powtarzane : brak dostępnych danych

Zagrożenie spowodowane aspiracją: brak dostępnych danych

12. Informacje ekologiczne.

12.1. Toksyczność.

Brak danych na temat ekotoksyczności produktu.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu.

Brak dostępnych danych

12.3. Zdolność do bioakumulacji.

Brak dostępnych danych

12.4. Mobilność w glebie.

Brak dostępnych danych

12.5. Wyniki oceny własności PBT i vPvB.

Brak dostępnych danych

12.6. Inne szkodliwe skutki działania.

Brak dostępnych danych

13. Postępowanie z odpadami.

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów.

Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013 poz. 21) ze zmianami

Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. 2013, poz. 888)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 Nr 112, poz. 1206)

Kod odpadu:

16 03 05* Organiczne odpady zawierające substancje niebezpieczne

Niszczyć zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie utylizacji odpadów.

14. Informacje dotyczące transportu.

14.1. Transport drogą lądową/kolejową (ADR/RID).

Numer UN: -

Prawidłowa nazwa przewozowa:

Klasa zagrożenia w transporcie: nie podlega

Grupa pakowania: bez ograniczeń

Numer rozpoznawczy zagrożenia: -

Nalepka ostrzegawcza: nie dotyczy

Znak: Nie dotyczy

Kod ograniczeń przejazdu przez tunele:

Inne informacje:

nie dotyczy

14.2. Transport drogą morską (IMDG).

Nie podlega

14.3. Transport drogą powietrzną (ICAO).

Nie podlega

14.4. Transport śródlądowymi drogami wodnymi (ADN).

Numer UN: Brak dostępnych danych

Prawidłowa nazwa przewozowa: Brak dostępnych danych

Klasa zagrożenia w transporcie: Brak dostępnych danych

Grupa pakowania: Brak dostępnych danych

14.5. Zagrożenia dla środowiska.

Substancja nie stanowi zagrożenia dla środowiska zgodnie z kryteriami zawartymi w przepisach modelowych ONZ

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Brak dostępnych danych

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych.

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny.

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. Nr 63 z 2011r. poz.322)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE)

nr 1907/2006 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L335/1 z dn. 31.12.2008) z późniejszymi zmianami.

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego.

nie dotyczy

16. Inne informacje.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.

W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Pracodawca jest zobowiązany do poinformowania wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem, o zagrożeniach i środkach

ochrony osobistej wyszczególnionych w tej karcie charakterystyki.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie karty charakterystyki dostarczonej przez producenta i/lub internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

Producent/importer towaru nie dokonał rejestracji wstępnej/właściwej substancji zgodnie z Rozporządzeniem Reach (Rozporządzenie (WE) 1907/2006). Niektóre zastosowania, inne niż spożywcze/farmaceutyczne/paszowe mogą wymagać rejestracji. Zgodność z Reach w tym aspekcie należy do dalszego użytkownika.

SCENARIUSZE NARAŻENIA nie są wymagane.

Wykaz zwrotów H i EUH:

H319 - Działa drażniąco na oczy

H315 - Działa drażniąco na skórę

H335 - Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej:

aktualizacja ogólna

Szkolenia:

Osoby uczestniczące w obrocie produktem powinny zostać przeszkolone w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny.

Wykaz skrótów

Expl. - Materiał wybuchowy

Flam. Gas - Gaz łatwo palny

Flam. Aerosol - Wyrób aerozolowy łatwo palny

Ox. Gas - Gaz utleniający

Press. Gas - Gaz pod ciśnieniem

Flam. Liq. - Substancja ciekła łatwo palna

Flam. Sol. - Substancja stała łatwo palna

Self-react. - Substancja lub mieszanina samoreaktywna

Pyr.liq. - Substancja ciekła piroforyczna

Pyr.sol. - Substancja stała piroforyczna

Self-heat - Substancja lub mieszanina samonagrzewająca się

Water-react. - Substancja lub mieszanina, która w kontakcie z wodą uwalnia łatwopalny gaz

Ox. Liq. - Substancja ciekła utleniająca

Ox. Sol. - Substancja stała utleniająca

Org. Perox. - Nadtlenek organiczny

Met. Corr. - Substancja lub mieszanina powodująca korozję metali

Acute Tox. - Toksyczność ostra

Skin Corr. - Działanie żrące na skórę

Skin Irrit. - Działanie drażniące na skórę

Eye Dam. - Poważne uszkodzenie oczu

Eye Irrit. - Działanie drażniące na oczy

Resp. Sens. - Działanie uczulające na drogi oddechowe

Skin Sens. - Działanie uczulające na skórę

Muta. - Działanie mutagenne na komórki rozrodcze

Carc. - Rakotwórczość

Repr. - Działanie szkodliwe na rozrodczość

STOT SE - Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe

STOT RE - Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie

Asp. Tox. - Zagrożenie spowodowane aspiracją

Aquatic Acute - Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego, zagrożenie ostre

Aquatic Chronic - Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego, kat. przewlekła

Ozone - Stwarzające zagrożenie dla warstwy ozonowej

Lact. - Działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria dodatkowa, wpływ na laktację lub oddziaływanie

NDS - Najwyższe dopuszczalne stężenie

NDSch - Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe

NDSP - Najwyższe dopuszczalne stężenie pułapowe

vPvB - (Substancja) Bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

PBT - (Substancja) Trwała, wykazująca zdolność do bioakumulacji i toksyczna

PNEC - PNEC Przewidywane stężenie niepowodujące skutków

DN(M)EL - Poziom niepowodujący zmian

LD50 - Dawka, przy której obserwuje się zgon 50% badanych organizmów

LC50 - Stężenie, przy którym obserwuje się zgon 50 % badanych organizmów

ECX - Stężenie, przy którym obserwuje się X % zmniejszenie wzrostu lub szybkości wzrostu

LOEC - Najniższe stężenie wywołujące dający się zaobserwować efekt

NOEL - Najwyższe stężenie substancji, przy którym nie obserwuje się efektów

RID - Regulamin dla międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych

ADR - Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych

IMDG - Międzynarodowy Kodeks Morski Towarów Niebezpiecznych

ICAO/IATA - Organizacja Międzynarodowego lotnictwa cywilnego/Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych

ADN - Europejskie porozumienie w sprawie międzynarodowych przewóz materiałów niebezpiecznych śródlądowymi drogami wodnymi

UVCB - Substancje o nieznanym lub zmiennym składzie, złożone produkty reakcji lub materiały biologiczne